

Rezultati monitoringa vektora *Scaphoideus titanus* i preporuka držaocima bilja vinove loze o obaveznom hemijskom tretiranju

U periodu od 24.5. – 2.6. 2022. izvršen je prvi obilazak vinograda (Slika 1) i pregled naličja lišća vinove loze na prisustvo larvi cikade vinove loze *Scaphoideus titanus* (Slika 2).



a



b



c



d



e

f

Slika 1 a-f. Lokaliteti/vinogradi u kojima je vršen pregled lišća na prisustvo larvi *S. titanus*



a



b

Slika 2 a,b. Pregled naličja lišća vinove loze na prisustvo larvi *S. titanus*

Lokaliteti u kojima su izvršeni pregledi predstavljeni su u Tabeli 1.

Datum pregleda vinograda	Lokaliitet	GPS koordinate
24.5.2022	Podgorica-Lješepolje	N 42°26'49" E 19°12'32"
28.5. 2022.	Nudo	N 42°42'44" E 18°20'43"
31.5. 2022.	Crmnica-Godinje	N 42°13'27" E 19°6'49"
31.5.2022.	Rijeka Crnojevića - Drušići	N 42°21'36" E 19°5'13"
2.6. 2022.	Zeta-Šušunja	N 42°19'10" E 19°13'35"
2.6. 2022.	Zeta-Mataguži	N 42°19'29" E 19°17'52"
2.6. 2022.	Danilovgrad -Luke	N 42°33'44" E 19°9'35"

Pregledom naličja lišća vinove loze utvrđeno je prisustvo larvi larvi prvog stupnja (L1) u lokalitetima Lješkopolje, Godinje i Nudo (Slika 3). U ostalim lokalitetima ovim pregledima nisu nađene larve.



a



b



c



d



e



f



g

Slika 3. *S. titanus*: larva prvog stupnja: a-na naličju lista; b- uhvaćena sa dijelom liske radi potvrde identifikacije u laboratoriji; c, d- snimak pod stereomikroskopom; e,f, g- larva na listu sa karakteristične dvije crne tačke na vrhu abdomena

Utvrđeno prisustvo larvi prvog stupnja u lokalitetima Godinje, Nudo i Lješkoplje, ukazuje na početak aktivnosti vrste u tekućoj vegetaciji, i očekivano njihovo dalje razviće tokom juna, pa u vezi sa tim i preporuku proizvođačima i držaocima bilja vinove loze o obaveznom hemijskom tretiranju, u skladu sa preporukama u Naredbi o hitnim fitosanitarnim mjerama za sprečavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze ("Sl. list CG", br. 103/21) i Naredbi o hitnim fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja zlatne žutice vinove loze ("Sl. list CG", br. 18/18).

Držaoci bilja dužni su da izvrše hemijska tretiranja vektora u vinogradima i rasadnicima vinove loze, radi suzbijanja larvi vektora i to:

- prvo tretiranje do polovine juna;
- drugo tretiranje do kraja juna (dvije nedjelje nakon prvog tretiranja);
- dodatno tretiranje, u zavisnosti od rokova berbe (karence), ako se u julu na žutim ljepljivim pločama ili kečeraanjem utvrdi prisustvo imaga vektora.

Hemijsko tretiranje vrši se preparatima na bazi buprofezima, deltametrina i indoksakarba.

NAPOMENA: Kako u lokalitetima u kojima je konstatovano prisustvo larvi u vinogradima, tako i u svim ostalim vinogradarskim područjima, neophodno je da proizvođači vrše redovne preglede naličja lišća vinove loze na prisustvo larvi *S. titanus*. Imajući u vidu prošlogodišnji prvi nalaz *Ca. Phytoplasma vitis* u Crnoj Gori savjetujemo da se u slučaju bilo kakve nedoumice u vezi sa navedenim, vinogradari obrate Savjetodavnoj službi u biljnoj proizvodnji, Fitosanitarnoj inspekciji, Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.